Бушля

Григір Тютюнник

Одного разу, коли Арсен, як завжди, рибалив біля своєї верби, припустив дощ. Вода в річці зробилася сірою та непривітною. Перестало виспівувати й витьохкувати птаство всяк на свій лад, лише дятел стукотів десь недалечко по корі всохлого дерева. Не клювало, бо в дощ риба залягає на дні й спить. Арсен прикрив голову та плечі лантухом, який завжди носив з собою про дощ, і дивився на воду. По ній густо витанцьовували дощові спичаки й здіймалися великі прозорі бульбахи. Дивився, дивився Арсен на той танок дощу по річці та незчувся, коли й заснув.

А тут летіла бушля — велика довгонога і довгошия птаха, що любить ховатися попід очеретом та лепешкою й вичікувати, доки мимо пливтиме рибинка: то вже вона її неодмінно втопить своїм зубатим дзьобом. Покружляла бушля над Арсеном, а він і не зворухнеться, бо спить, — подумала, напевне, що то пень, та й сіла просто йому на голову. Сіла, учепилась кігтями в лантушину й теж задрімала під кущем.

Довгенько так вони сиділи обоє: Арсен у човні, бушля — на Арсенові.

От уже й сонце крізь хмари проглянуло, і дощик ущух, і птахи знову заспівали, а вони сплять — розморило на дощ обох.

Першою прокинулася бушля. Кліпнула очима, звелася на ноги і… збудила Арсена. Хотів був старий підняти голову — несила, важке щось тисне її вниз. Тільки ворухнув рукою, щоб помацати, що воно за диво, а бушля як закричить:

К-а-а-й…— мов людина.

Ударила крильми діда по вухах, раз і вдруге — не зніметься, бо кігті в лантушині заплуталися. Аж похолов од страху Арсен. Та й собі в крик:

— Рят-у-у-йте-ж-бо-що-воно-за-лиха-година!

Бушля кричить, і Арсен кричить. А довкіл, ні в лісі, ні на річці, ані лялечки, тільки луна котиться.

Нарешті бушля таки злетіла, хоч і подряпала кігтями дідову голову. Побачивши птаху, що метнулася від нього понад водою, Арсен отямився, поторкав руками здряпану голову й сказав:

— Я тобі пеньок, чи що? — І заходився мотати вудки.

А дома не втримався, розказав бабі про свою пригоду з бушлею. Посміялися вдвох, та й годі. І, може, пригоду цю й забули б, якби Арсениха не переповіла її сусідці, а сусідка — своїй сусідці… Доки все село взнало.

Тепер, як іде Арсен вудити, рибалки гукають йому з-під круч:

— Поспішайте, діду, поспішайте, бо ондечки над вашою вербою вже бушля кружляє… Жде!

— Ану ж, діду, розкажіть, як ви з бушлею кричали!.. Арсен і не сердиться. Усміхнеться хіба та й скаже:

— Отак і кричали: вона по-своєму, а я по-своєму.

Відтоді й по сей день Арсена звуть у селі не інакше, як Бушля.